

MONITORUL OFICIAL

AL

ROMÂNIEI

Anul 186 (XXX) — Nr. 950

PARTEA I
LEGI, DECRETE, HOTĂRĂRI ȘI ALTE ACTE

Vineri, 9 noiembrie 2018

SUMAR

<u>Nr.</u>	<u>Pagina</u>	<u>Nr.</u>	<u>Pagina</u>
ACTE ALE CAMEREI DEPUTAȚILOR			
71.	— Hotărâre pentru modificarea anexei la Hotărârea Camerei Deputaților nr. 22/2017 privind aprobarea componenței nominale și a conducerii Delegației permanente a Camerei Deputaților la Adunarea Interparlamentară a Ortodoxiei	2	
72.	— Hotărâre privind adoptarea opiniei referitoare la Comunicarea privind o nouă Alianță Africa-Europa pentru investiții și locuri de muncă sustenabile: să ducem parteneriatul pentru investiții și locuri de muncă la un nivel superior — COM(2018)643	2–3	
73.	— Hotărâre privind adoptarea opiniei referitoare la Comunicarea Comisiei către Parlamentul European, Consiliul European, Consiliu, Banca Centrală Europeană, Comitetul Economic și Social European și Comitetul Regiunilor — Consolidarea cadrului Uniunii de supraveghere a instituțiilor financiare dintr-o perspectivă prudentțială și din perspectiva combaterii spălării banilor — COM(2018)645	3–4	
DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE			
Decizia nr. 420 din 21 iunie 2018 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 82 alin. (1) lit. e) din Legea nr. 161/2003 privind unele măsuri pentru asigurarea transparenței în exercitarea demnităților publice, a funcțiilor publice și în mediul de afaceri, prevenirea și sancționarea corupției, ale art. 16 alin. (2) lit. e) din Legea nr. 96/2006 privind Statutul deputaților și al senatorilor și ale art. 25 alin. (2) teza a doua și alin. (3) din Legea nr. 176/2010 privind integritatea în exercitarea funcțiilor și demnităților			
ACTE ALE CAMEREI DEPUTAȚILOR			
publice, pentru modificarea și completarea Legii nr. 144/2007 privind înființarea, organizarea și funcționarea Agenției Naționale de Integritate, precum și pentru modificarea și completarea altor acte normative.....			4–8
HOTĂRĂRI ALE GUVERNULUI ROMÂNIEI			
867.	— Hotărâre pentru modificarea și completarea Hotărârii Guvernului nr. 997/2016 privind organizarea și funcționarea Agenției Naționale pentru Arii Naturale Protejate și privind modificarea și completarea anexei nr. 12 la Hotărârea Guvernului nr. 1.705/2006 pentru aprobarea inventarului centralizat al bunurilor din domeniul public al statului		9–11
868.	— Hotărâre privind stabilirea modului de acordare a sprijinului financiar din partea Uniunii Europene pentru producătorii din sectorul vitivinicol în perioada 2019–2023		11–12
ACTE ALE CASEI NAȚIONALE DE ASIGURĂRI DE SĂNĂTATE			
1.470.	— Ordin privind modificarea Normelor tehnice de realizare a programelor naționale de sănătate curative pentru anii 2017 și 2018, aprobate prin Ordinul președintelui Casei Naționale de Asigurări de Sănătate nr. 245/2017		13–14
ACTE ALE BĂNCII NAȚIONALE A ROMÂNIEI			
6.	— Regulament pentru modificarea și completarea Regulamentului Băncii Naționale a României nr. 17/2012 privind unele condiții de creditare		14–16

ACTE ALE CAMEREI DEPUTAȚILOR**PARLAMENTUL ROMÂNIEI
CAMERA DEPUTAȚILOR****HOTĂRÂRE****pentru modificarea anexei la Hotărârea Camerei Deputaților nr. 22/2017
privind aprobarea componenței nominale și a conducerii Delegației permanente
a Camerei Deputaților la Adunarea Interparlamentară a Ortodoxiei**

În temeiul art. 67 din Constituția României, republicată,

Camera Deputaților adoptă prezenta hotărâre.

Articol unic. — Anexa la Hotărârea Camerei Deputaților nr. 22/2017 privind aprobarea componenței nominale și a conducerii Delegației permanente a Camerei Deputaților la Adunarea Interparlamentară a Ortodoxiei, publicată în Monitorul

Oficial al României, Partea I, nr. 215 din 29 martie 2017, se modifică după cum urmează:

— La punctul 4 — domnul deputat Năsui Claudiu-Iulius-Gavril, Grupul parlamentar U.S.R., îl înlocuiește în calitatea de membru și președinte pe domnul deputat Dobrovie Matei-Adrian, neafiliat.

Această hotărâre a fost adoptată de către Camera Deputaților în ședința din 7 noiembrie 2018, cu respectarea prevederilor art. 76 alin. (2) din Constituția României, republicată.

p. PREȘEDINTELE CAMEREI DEPUTAȚILOR,
CARMEN-ILEANA MIHĂLCESCU

București, 7 noiembrie 2018.
Nr. 71.

**PARLAMENTUL ROMÂNIEI
CAMERA DEPUTAȚILOR****HOTĂRÂRE****privind adoptarea opiniei referitoare la Comunicarea privind o nouă alianță Africa-Europa
pentru investiții și locuri de muncă sustenabile: să ducem parteneriatul pentru investiții
și locuri de muncă la un nivel superior — COM(2018)643**

În temeiul prevederilor art. 67 și ale art. 148 din Constituția României, republicată, ale Legii nr. 373/2013 privind cooperarea dintre Parlament și Guvern în domeniul afacerilor europene și ale art. 160—185 din Regulamentul Camerei Deputaților, aprobat prin Hotărârea Camerei Deputaților nr. 8/1994, republicat, cu modificările și completările ulterioare,

Camera Deputaților adoptă prezenta hotărâre.

Articol unic. — Luând în considerare Opinia nr. 4c-22/484, adoptată de Comisia pentru afaceri europene în ședința din 30 octombrie 2018, Camera Deputaților:

1. subliniază că promovarea tehnologiei moderne și a comportamentului profesional responsabil în afaceri, în relațiile comerciale, pentru obținerea de beneficii reciproce de pe urma unei politici de investiții solide și urmărirea unei diversificări avansate a economiilor de pe cele două continente presupun un parteneriat între cât mai multe state membre europene, pe de o parte, și state africane, pe de altă parte, ceea ce s-ar putea obține mai rapid printr-un efort mai insistent al Comisiei Europene de a face cunoscute oportunitățile de afaceri ale alianței Africa-Europa;

2. propune sprijinirea la nivelul Uniunii a misiunilor de afaceri în statele africane aflate sub media de dezvoltare a continentului pentru a identifica posibilități de cooperare atât în domeniul economic, cât și al educației și culturii;

3. consideră că mai sunt multe de făcut pentru ca Europa și Africa să se cunoască reciproc mai bine, să fie depășite

stereotipurile socioeconomice și să fie stimulate legăturile directe dintre cetățenii celor două continente;

4. consideră că pregătirea profesională urmează căi adesea diferite, în medii culturale și de afaceri diferite, atât în Uniunea Europeană, cât și în Africa, și propune Comisiei Europene să inițieze mecanisme prin care economiile celor două regiuni să beneficieze de pe urma acestei diversități;

5. propune extinderea cooperării la nivel parlamentar între Uniunea Europeană și Uniunea Statelor Africane, precum și cu organizațiile regionale africane, astfel încât să se realizeze un schimb de practici democratice și de experiență pentru armonizarea sistemelor legislative naționale la obligațiile sau cerințele de armonizare legislativă internaționale, ca o consecință a aspirației de a face parte din structuri supranaționale;

6. subliniază necesitatea menținerii unor mecanisme echilibrate de politică externă și comercială a Uniunii pentru alianța Africa-Europa, în care statele membre să regăsească ocazii favorabile de participare care să pună în valoare capacitățile lor economice specifice;

7. susține obiectivul ca partenerii europeni și cei africani să găsească împreună soluții legate de mobilitate și migrație care să promoveze o implicare coordonată a țărilor de origine, de tranzit și de destinație și subliniază importanța, în acest context, a sporirii și diversificării acțiunilor comune care vizează punerea în valoare a noilor oportunități de cooperare microeconomică, atât în afaceri sociale, cât și în planul dezvoltării comunitare, în țările de origine;

8. susține stimularea sprijinului pentru atragerea investițiilor în Africa, prin finanțare mixtă și garanții, pentru a reduce riscul și a acorda prioritate sectoarelor cu valoare adăugată, întreprinderilor mici și mijlocii, celor disruptive și inovatoare;

9. recomandă extinderea activității Grupului operativ pentru economia digitală de cooperare între Uniunea Europeană și Uniunea Africană în alte domenii adiacente, aparținând noilor tehnologii, precum și instituirea unor canale de comunicare între entitățile comerciale și de investiții din cele două regiuni, canale

care să reducă dificultățile legate de barierele lingvistice și de cultură a afacerilor;

10. consideră utilă coordonarea obiectivelor alianței Africa–Europa cu politicile de coeziune ale Uniunii, inclusiv în ceea ce privește fluxurile investiționale, dezvoltarea capitalului uman al Uniunii Europene și disparitățile de pe piața forței de muncă;

11. recomandă înființarea unui grup operativ de cooperare între Uniunea Europeană și Uniunea Africană care să sprijine relațiile directe între entitățile comerciale, alte tipuri de organizații civile, profesionale, sindicale și patronale de pe cele două continente.

Susține parteneriatul dintre Uniunea Europeană și Africa în domeniul educației — de la învățământul preșcolar și primar la învățământul superior, inclusiv formarea profesională și sprijinirea culturii antreprenoriale, precum și în domeniul cercetării și inovării și consideră că inițierea unor acțiuni de promovare transparente ar fi în beneficiul părților interesate.

Această hotărâre a fost adoptată de către Camera Deputaților în ședința din 7 noiembrie 2018, cu respectarea prevederilor art. 76 alin. (2) din Constituția României, republicată.

p. PREȘEDINTELE CAMEREI DEPUTAȚILOR,
CARMEN-ILEANA MIHĂLCESCU

București, 7 noiembrie 2018.
Nr. 72.

PARLAMENTUL ROMÂNIEI
CAMERA DEPUTAȚILOR

HOTĂRÂRE

privind adoptarea opiniei referitoare la Comunicarea Comisiei către Parlamentul European, Consiliul European, Consiliu, Banca Centrală Europeană, Comitetul Economic și Social European și Comitetul Regiunilor — Consolidarea cadrului Uniunii de supraveghere a instituțiilor financiare dintr-o perspectivă prudentțială și din perspectiva combaterii spălării banilor — COM(2018)645

În temeiul prevederilor art. 67 și ale art. 148 din Constituția României, republicată, ale Legii nr. 373/2013 privind cooperarea dintre Parlament și Guvern în domeniul afacerilor europene și ale art. 160—185 din Regulamentul Camerei Deputaților, aprobat prin Hotărârea Camerei Deputaților nr. 8/1994, republicat, cu modificările și completările ulterioare,

Camera Deputaților adoptă prezenta hotărâre.

Articol unic. — Luând în considerare Opinia nr. 4c-22/485, adoptată de Comisia pentru afaceri europene în ședința din 30 octombrie 2018, Camera Deputaților:

1. apreciază acțiunea Comisiei și efortul său constant pentru consolidarea cadrului Uniunii de supraveghere a instituțiilor financiare, atât din perspectivă prudentțială, cât și din perspectiva combaterii spălării banilor;

2. constată totodată că se admite implicit faptul că măsurile adoptate până în prezent nu au fost suficiente și se așteaptă ca măsurile suplimentare propuse prin consolidarea capacității Autorității Bancare Europene de a asigura respectarea normelor privind combaterea spălării banilor, inclusiv în contextul competențelor sale legate de încălcări ale dreptului Uniunii sau de medierea cu caracter obligatoriu, să fie mai eficiente;

3. ia act că, deși intrarea în vigoare a celei de-a cincea directive privind combaterea spălării banilor reprezintă un important pas înainte în prevenirea spălării banilor și finanțării terorismului, existența unor deficiențe în sistemul financiar mondial necesită măsuri suplimentare de îmbunătățire a cadrului legal al Uniunii Europene în domeniu;

4. în acest sens, acceptă măsura propusă de Comisie privind necesitatea de dezvoltare rapidă a unei coordonări clare între

normele prudentțiale și normele privind combaterea spălării banilor aplicabile instituțiilor financiare, care să permită combaterea spălării banilor într-un mod mai eficient la nivel transfrontalier;

5. consideră că statele membre trebuie să consolideze cooperarea dintre autoritățile naționale competente, unitățile de informații financiare și instituțiile financiare din sectorul privat, pentru a facilita și îmbunătăți schimbul de informații cu privire la spălarea banilor și finanțarea terorismului, fără a fi prejudiciate competențele și responsabilitățile părților semnatare ale acordurilor ce decurg din prevederile legislației în vigoare, în baza cărora acestea își desfășoară activitatea;

6. subscrie la propunerea de îmbunătățire a accesului administrațiilor financiare la informații despre identitatea titularilor de servicii bancare, pentru prevenirea colectării, deplasării și utilizării fondurilor de către teroriști, și apreciază că ar trebui luate măsuri de punere în aplicare a unor sancțiuni financiare punctuale (de exemplu, înghețarea activelor), protejarea sectoarelor vulnerabile (organizații caritabile, societăți de furnizare de servicii financiare) și încurajarea raportării eficiente a tranzacțiilor financiare suspecte;

7. admite că informațiile obținute de către administrațiile fiscale, în cursul îndeplinirii îndatoririlor lor, ar intra în domeniul de aplicare al secretului profesional, dar subliniază că măsurile propuse sunt necesare pentru supravegherea îndeplinirii corespunzătoare a obligațiilor de către toate părțile implicate;

8. consideră că este nevoie, în continuare, de îmbunătățiri în ceea ce privește punerea în aplicare a standardelor internaționale de transparență și în ce privește disponibilitatea informațiilor privind beneficiarii reali și schimbul internațional de astfel de informații, pentru sporirea transparenței fiscale, dar și în consolidarea cooperării între administrațiile fiscale din întreaga Uniune;

9. recomandă îmbunătățirea cadrului de administrare, a politicilor, a procedurilor și controalelor efectuate de către entitățile raportoare, pentru a atenua și a gestiona cu eficacitate riscurile de spălare a banilor și de finanțare a terorismului;

10. atrage atenția asupra metodelor de plată virtuale (carduri preplătite anonime și monede virtuale), întrucât comunitățile electronice virtuale pot oferi un grad ridicat de anonimitate, iar profiturile pot fi transferate în lumea reală prin intermediul transferurilor electronice de fonduri, de exemplu, cele care, utilizate abuziv, pot duce la apariția riscului de finanțare teroristă;

11. recunoaște că este necesară reglementarea domeniului monedelor virtuale la nivelul statelor membre, inclusiv în România, dar crede că există incertitudini referitoare la autoritatea competentă care realizează efectiv autorizarea, înregistrarea și supravegherea acestor entități;

12. recomandă ca instituțiile financiare care emit „bani electronici” să aplice măsuri specifice, în special în legătură cu controalele asupra sistemelor de distribuție a plăților pentru cardurile de credit și asupra companiilor care acceptă un astfel de sistem de plată și cu păstrarea înregistrărilor cererilor de retragere a banilor electronici considerate anormale din punctul de vedere al volumului sau al frecvenței;

13. consideră necesare identificarea și evaluarea riscurilor nou-apărute, în contextul dezvoltării activității și/sau al modificării reglementărilor sau legislației în vigoare, asigurarea unui flux continuu de informații și adoptarea unor măsuri comune în scopul prevenirii apariției riscului sistemic și pentru asigurarea stabilității pieței financiare în ansamblul ei și pe componente;

14. consideră că, dacă nu este controlat, procesul de spălare a banilor poate submina eforturile depuse pentru funcționarea unor piețe libere și competitive și afectează dezvoltarea unei economii sănătoase.

Această hotărâre a fost adoptată de către Camera Deputaților în ședința din 7 noiembrie 2018, cu respectarea prevederilor art. 76 alin. (2) din Constituția României, republicată.

p. PREȘEDINTELE CAMEREI DEPUTAȚILOR,
CARMEN-ILEANA MIHĂLCESCU

București, 7 noiembrie 2018.
Nr. 73.

DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 420 din 21 iunie 2018

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 82 alin. (1) lit. e) din Legea nr. 161/2003 privind unele măsuri pentru asigurarea transparenței în exercitarea demnităților publice, a funcțiilor publice și în mediul de afaceri, prevenirea și sancționarea corupției, ale art. 16 alin. (2) lit. e) din Legea nr. 96/2006 privind Statutul deputaților și al senatorilor și ale art. 25 alin. (2) teza a doua și alin. (3) din Legea nr. 176/2010 privind integritatea în exercitarea funcțiilor și demnităților publice, pentru modificarea și completarea Legii nr. 144/2007 privind înființarea, organizarea și funcționarea Agenției Naționale de Integritate, precum și pentru modificarea și completarea altor acte normative

Valer Dorneanu	— președinte
Marian Enache	— judecător
Petre Lăzăroiu	— judecător
Mircea Ștefan Minea	— judecător
Daniel Marius Morar	— judecător
Mona-Maria Pivniceru	— judecător
Livia Doina Stanciu	— judecător
Simona-Maya Teodoroiu	— judecător
Varga Attila	— judecător
Cristina Cătălina Turcu	— magistrat-asistent

Cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror Luminița Nicolescu.

1. Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 82 alin. (1) lit. e) din Legea nr. 161/2003 privind unele măsuri pentru asigurarea transparenței în exercitarea demnităților publice, a funcțiilor publice și în mediul de afaceri, prevenirea și sancționarea corupției, ale art. 16 alin. (2) lit. e) din Legea nr. 96/2006 privind Statutul deputaților și al senatorilor și ale art. 25 alin. (2) teza a doua și alin. (3) din Legea nr. 176/2010 privind integritatea în exercitarea funcțiilor și demnităților publice, pentru modificarea și completarea Legii nr. 144/2007 privind înființarea, organizarea și funcționarea Agenției Naționale de Integritate, precum și pentru modificarea și completarea altor acte normative, excepție ridicată de Liviu Harbuz în Dosarul nr. 5.849/2/2013 al Înaltei Curți de Casație și

Justiție — Secția de contencios administrativ și fiscal și care formează obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 351 D/2016.

2. La apelul nominal se prezintă, pentru partea Agenția Națională de Integritate, doamna Alexandra Nicolae, consilier juridic cu delegație la dosar. Lipsește autorul excepției, față de care procedura de citare este legal îndeplinită.

3. Magistratul-asistent referă că, la dosar, autorul excepției de neconstituționalitate a depus o cerere de renunțare la judecarea acesteia.

4. Reprezentantul părții prezente și cel al Ministerului Public solicită respingerea cererii, arătând că, odată investită Curtea, aceasta trebuie să se pronunțe asupra excepției, potrivit art. 55 din Legea nr. 47/1992.

5. Curtea, având în vedere dispozițiile art. 55 din Legea nr. 47/1992, respinge cererea de renunțare la judecarea excepției de neconstituționalitate.

6. Cauza fiind în stare de judecată, președintele acordă cuvântul reprezentantului Agenției Naționale de Integritate, care arată că o parte din criticile formulate privesc interpretarea și aplicarea legii de către instanța investită cu soluționarea cauzei. Face referire la jurisprudența Curții în ceea ce privește respingerea excepției ca neîntemeiată și arată că sintagmele criticate sunt clare și previzibile, stabilind o conduită a deputaților și senatorilor în exercitarea funcției publice în ceea ce privește respectarea regimului incompatibilităților. Prin instituirea acestora nu se restrâng drepturi, ci se urmărește realizarea scopului legii, respectiv exercitarea funcțiilor cu transparență și imparțialitate.

7. Reprezentantul Ministerului Public solicită respingerea, ca neîntemeiată, a excepției, făcând referire la jurisprudența Curții Constituționale.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, constată următoarele:

8. Prin Încheierea din 1 martie 2016, pronunțată în Dosarul nr. 5.849/2/2013, **Înalta Curte de Casație și Justiție — Secția de contencios administrativ și fiscal a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 82 alin. (1) lit. e) din Legea nr. 161/2003 privind unele măsuri pentru asigurarea transparenței în exercitarea demnităților publice, a funcțiilor publice și în mediul de afaceri, prevenirea și sancționarea corupției, ale art. 16 alin. (2) lit. e) din Legea nr. 96/2006 privind Statutul deputaților și al senatorilor și ale art. 25 alin. (2) teza a doua și alin. (3) din Legea nr. 176/2010 privind integritatea în exercitarea funcțiilor și demnităților publice, pentru modificarea și completarea Legii nr. 144/2007 privind înființarea, organizarea și funcționarea Agenției Naționale de Integritate, precum și pentru modificarea și completarea altor acte normative.** Excepția a fost invocată de Liviu Harbuz într-o cauză având ca obiect anularea raportului de evaluare întocmit de Agenția Națională de Integritate, prin care s-a constatat starea sa de incompatibilitate, pentru motivul că a exercitat concomitent atât funcția de deputat, cât și de „comerciant”, respectiv persoană fizică autorizată.

9. În motivarea excepției de neconstituționalitate, autorul acesteia susține că prevederile criticate cuprind norme juridice lipsite de claritate și previzibilitate. Lipsa clarității și previzibilității rezidă cu precădere din faptul că, în prezent, ca urmare a abrogării Codicelui de comerț din 1887 și a Codului comercial Carol al II-lea, prin dispozițiile art. 230 lit. c) și i) din Legea nr. 71/2011 pentru punerea în aplicare a Legii nr. 287/2009 privind Codul civil, noțiunea de „comerciant” nu mai este expres definită prin legislația în vigoare, și nici nu poate fi dedusă prin interpretarea și aplicarea dispozițiilor civile în vigoare, așa cum au fost modificate prin art. 6 din Legea nr. 71/2011. Așadar, dacă

până la intrarea în vigoare a Codului Civil, la 1 octombrie 2011, noțiunea de comerciant avea un conținut normativ determinat și determinabil, prin prisma dispozițiilor art. 7 din Codul comercial, în prezent, această noțiune nu-și mai găsește aplicabilitatea. Deși textele de lege criticate cuprind în continuare noțiunea de „comerciant”, aceasta este abrogată de noul Cod civil, care, prin art. 3 alin. (2), reglementează noțiunea de „profesionist”. Importanța unei corecte determinări a noțiunii de comerciant, în cazul autorului, este necesară deoarece definirea și regimul juridic ale instituției „*persoană fizică autorizată*” sunt strâns legate de două noțiuni imprecis reglementate, respectiv „comerciant” și „activitate economică”. Autorul face referire la considerentele deciziilor Curții Constituționale nr. 26 din 18 ianuarie 2012, nr. 681 din 27 iunie 2012, nr. 196 din 4 aprilie 2013, nr. 448 din 29 octombrie 2013 și nr. 418 din 3 iulie 2014, referitoare la claritatea și previzibilitatea legii. Se arată, de asemenea, că textele de lege criticate sunt contrare art. 11 și art. 20, prin raportare la art. 1 alin. (3) și (5) din Legea fundamentală, prin prisma jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, respectiv hotărârile din 26 aprilie 1979, 20 mai 1999 și 4 mai 2000, pronunțate în cauzele *Sunday Times împotriva Regatului Unit al Marii Britanii și Irlandei de Nord*, *Rekvényi împotriva Ungariei și Rotaru împotriva României*. De asemenea, se face referire la Decizia Curții Constituționale nr. 603 din 6 octombrie 2015, potrivit căreia noțiunea de „raport comercial” nu mai este expres definită în legislația în vigoare. Se arată că, dacă se coroborează cazul de incompatibilitate anterior menționat cu sancțiunea incidentă — astfel cum este instituită prin art. 25 alin. (2) teza a doua și alin. (3) din Legea nr. 176/2010, rezultă caracterul punitiv al acestei reglementări. Această incompatibilitate, prin efectul generat — pierderea funcției publice și interdicția de a mai ocupa o funcție publică vreme de 3 ani, creează un regim similar aceluia incriminatoriu de natură contravențională ori penală, ceea ce duce la necesitatea aplicării art. 7 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale.

10. Referitor la dispozițiile art. 25 alin. (2) teza a doua și alin. (3) din Legea nr. 176/2010, autorul apreciază că, prin Decizia Curții Constituționale nr. 1.018 din 19 iulie 2010, s-a constatat că acest act normativ „*nu a fost sistematizat și nici redactat într-un limbaj și stil juridic specific normativ, concis, clar și precis, care să excludă orice echivoc*”. De asemenea, se arată că prin Decizia nr. 460 din 13 noiembrie 2013, Curtea Constituțională „a decis ca Parlamentul României să declanșeze procedura legală de interpretare a prevederilor art. 25 alin. (2) teza a doua din Legea nr. 176/2010, aspect ce confirmă neclaritatea și lipsa de previzibilitate a normei legale”. Se precizează, în punctul de vedere transmis în dosarul în care s-a pronunțat decizia anterior menționată, că Înalta Curte de Casație și Justiție a confirmat caracterul neclar și confuz al textului menționat.

11. Cu referire la cele reținute în Decizia nr. 418 din 3 iulie 2014, autorul apreciază că lipsa de claritate și previzibilitate a unui text de lege trebuie să atragă declararea acestuia „ca neconstituțional, din perspectiva art. 1 alin. (5) din Constituție și neconvențional, din perspectiva art. 7 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale”, iar nu impunerea de către Curtea Constituțională a unui anumit mod de interpretare a acestuia, întrucât Curtea nu este legiuitor pozitiv.

12. Autorul mai arată că prevederile art. 82 alin. (1) lit. e) din Legea nr. 161/2003 și cele ale art. 16 alin. (2) lit. e) din Legea nr. 96/2006, „în măsura în care noțiunea de comerciant persoană fizică este interpretată în sensul că include și comercianții persoane fizice care nu desfășoară efectiv activități specifice de comerț”, încalcă „principiul egalității în fața legii, prin instituirea unei discriminări negative asupra comerciantului persoană fizică inactiv, fără a exista un motiv întemeiat și special

care să justifice un asemenea regim”. Se arată, în esență, că împrejurarea că norma supusă controlului instituie același tratament juridic de incompatibilitate pentru comerciantul persoană fizică, indiferent că acesta realizează sau nu activități specifice, constituie o discriminare și o inegalitate juridică, reprezentând, în același timp, o încălcare a dispozițiilor art. 18 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale. În cazul comercianților inactivi, care nu desfășoară niciun fel de activitate profesională de comerț, și care nu se încadrează în sfera art. 3 alin. (2) din Codul civil, nu există pericolul real de afectare a integrității, în desfășurarea simultană a funcțiilor publice, și nici al apariției fenomenelor de corupție, astfel încât restricția impusă prin textele de lege criticate este nejustificată.

13. Totodată, se arată că instituirea unui caz de incompatibilitate referitoare la demnitatea de parlamentar, prin dispozițiile art. 82 alin. (1) lit. e) din Legea nr. 161/2003 și art. 16 alin. (2) lit. e) din Legea nr. 96/2006, reprezintă o restrângere a dreptului fundamental la muncă și a dreptului de a fi ales, dar și a libertății economice de a dobândi statutul juridic de persoană fizică autorizată, reglementat cu titlu general de Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 44/2008 privind desfășurarea activităților economice de către persoanele fizice autorizate, întreprinderile individuale și întreprinderile familiale.

14. Textele de lege criticate, în măsura în care sunt interpretate în sensul în care se aplică și comercianților care nu desfășoară sub nicio formă activități comerciale, fiind inactivi în sfera relațiilor profesionale de drept privat, aduc atingere prevederilor art. 41 din Constituție, deoarece dreptul la muncă a fost caracterizat ca fiind un drept inerent persoanei fizice, natural și imprescriptibil. Totodată, dreptul de a fi ales este încălcat atât în componenta privind vocația de a candida la funcții electorale, cât și în ceea ce privește componenta efectivă de a fi ales și de a exercita funcții electorale. Drepturile electorale sunt reglementate prin art. 37 din Constituție, dar și prin art. 3, referitor la dreptul la alegeri libere, din Protocolul adițional la Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale.

15. Restrângerea drepturilor fundamentale anterior menționate nu respectă principiul proporționalității în raport cu situația care a determinat această restrângere, astfel că se aduce atingere dispozițiilor art. 53 din Constituție. În același sens sunt și art. 4 din Pactul internațional cu privire la drepturile civile și politice, art. 52 din Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene și art. 15 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale.

16. **Înalta Curte de Casație și Justiție — Secția de contencios administrativ și fiscal** apreciază că prevederile legale criticate sunt constituționale, legiuitorul reglementând un caz de incompatibilitate prin care a urmărit garantarea exercitării cu imparțialitate a funcțiilor publice, acesta constituind o măsură necesară pentru asigurarea transparenței în exercitarea funcțiilor publice și în mediul de afaceri, precum și pentru prevenirea și combaterea corupției, fără a putea pune în discuție restrângerea vreunui drept sau a vreunei libertăți fundamentale. Aceste norme sunt clare, previzibile, stabilind precis conduita senatorilor și deputaților, astfel încât starea de incompatibilitate să fie evitată, iar scopul legii, de asigurare a imparțialității în exercitarea funcțiilor și demnităților publice și de protejare a interesului social, să fie atins.

17. Potrivit dispozițiilor art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului, precum și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate ridicate.

18. **Guvernul** apreciază că excepția de neconstituționalitate a prevederilor legale criticate este neîntemeiată, făcând referire

la cele reținute prin Decizia nr. 869 din 10 decembrie 2015. În plus, arată că prevederile legale criticate sunt constituționale, legiuitorul reglementând un caz de incompatibilitate prin care a urmărit asigurarea exercitării funcțiilor și demnităților publice în condiții de integritate, precum și prevenirea și combaterea corupției, fără a pune în discuție restrângerea vreunui drept sau a vreunei libertăți fundamentale și nici îngrădirea dreptului de a fi ales. Art. 25 alin. (2) și (3) din Legea nr. 176/2010 dă eficiență prevederilor art. 16 alin. (2) din Constituție, sancționând situațiile de încălcare a normelor legale privind integritatea.

19. **Președinții celor două Camere ale Parlamentului și Avocatul Poporului** nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, punctul de vedere al Guvernului, raportul întocmit de judecătorul-raportor, concluziile procurorului și ale reprezentantului Agenției Naționale de Integritate, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

20. Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

21. **Obiectul excepției de neconstituționalitate** îl constituie prevederile art. 82 alin. (1) lit. e) din Legea nr. 161/2003 privind unele măsuri pentru asigurarea transparenței în exercitarea demnităților publice, a funcțiilor publice și în mediul de afaceri, prevenirea și sancționarea corupției, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 279 din 21 aprilie 2003, ale art. 16 alin. (2) lit. e) din Legea nr. 96/2006 privind Statutul deputaților și al senatorilor, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 49 din 22 ianuarie 2016, și ale art. 25 alin. (2) teza a doua și alin. (3) din Legea nr. 176/2010 privind integritatea în exercitarea funcțiilor și demnităților publice, pentru modificarea și completarea Legii nr. 144/2007 privind înființarea, organizarea și funcționarea Agenției Naționale de Integritate, precum și pentru modificarea și completarea altor acte normative, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 621 din 2 septembrie 2010. Ulterior sesizării Curții, partea introductivă a art. 82 alin. (1) din Legea nr. 161/2003 a fost modificată prin Legea nr. 87/2017 pentru modificarea Legii nr. 161/2003 privind unele măsuri pentru asigurarea transparenței în exercitarea demnităților publice, a funcțiilor publice și în mediul de afaceri, prevenirea și sancționarea corupției, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 313 din 2 mai 2017, păstrând soluția legislativă și numărarea. Prevederile legale criticate au următorul cuprins:

— Art. 82 alin. (1) lit. e) din Legea nr. 161/2003: „(1) *Calitatea de deputat și senator este, de asemenea, incompatibilă cu exercitarea următoarelor funcții sau calități: [...] e) calitatea de comerciant persoană fizică*”;

— Art. 16 alin. (2) lit. e) din Legea nr. 96/2006: „*Calitatea de deputat sau de senator este, de asemenea, incompatibilă cu: [...] e) calitatea de comerciant persoană fizică*”;

— Art. 25 alin. (2) teza a doua și alin. (3) din Legea nr. 176/2010: „(2) *Persoana eliberată sau destituită din funcție potrivit prevederilor alin. (1) sau față de care s-a constatat existența conflictului de interese ori starea de incompatibilitate este decăzută din dreptul de a mai exercita o funcție sau o demnitate publică ce face obiectul prevederilor prezentei legi, cu excepția celor electorale, pe o perioadă de 3 ani de la data eliberării, destituirii din funcția ori demnitatea publică respectivă sau a încetării de drept a mandatului. Dacă persoana a ocupat o funcție eligibilă, nu mai poate ocupa aceeași funcție pe o perioadă de 3 ani de la încetarea mandatului. În cazul în care persoana nu mai ocupă o funcție sau o demnitate publică la data*

constatării stării de incompatibilitate ori a conflictului de interese, interdicția de 3 ani operează potrivit legii, de la data rămânerii definitive a raportului de evaluare, respectiv a rămânerii definitive și irevocabile a hotărârii judecătorești de confirmare a existenței unui conflict de interese sau a unei stări de incompatibilitate.

(3) *Fapta persoanei cu privire la care s-a constatat starea de incompatibilitate sau de conflict de interese constituie temei pentru eliberarea din funcție ori, după caz, constituie abatere disciplinară și se sancționează potrivit reglementării aplicabile demnității, funcției sau activității respective.*"

22. Autorul excepției de neconstituționalitate susține că textele de lege criticate aduc atingere dispozițiilor constituționale ale art. 1 alin. (3), referitor la statul de drept, și alin. (5) privind calitatea legii, art. 11 privind dreptul național și dreptul intern, art. 16, referitor la egalitatea în drepturi, art. 20, referitor la tratatele internaționale privind drepturile omului, art. 37 privind dreptul de a fi ales, art. 41, referitor la muncă și protecția socială a muncii și art. 53 privind restrângerea exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți. Sunt încălcate, de asemenea, art. 7 privind legalitatea incriminării, art. 18 referitor la derogarea în caz de stare de urgență și art. 18 privind limitarea folosirii restrângerilor drepturilor din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, precum și art. 3, referitor la dreptul la alegeri libere, din Protocolul adițional la Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, art. 4, referitor la instituirea de măsuri derogatorii de la obligațiile prevăzute din Pactul internațional cu privire la drepturile civile și politice și art. 52 privind întinderea și interpretarea drepturilor și principiilor din Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene.

23. Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea constată că nu poate primi susținerile autorului potrivit cărora textele de lege criticate aduc atingere art. 1 alin. (3) și (5) din Constituție, sub aspectul lipsei clarității și previzibilității, ce ar rezulta din faptul că, în prezent, ca urmare a abrogării Codicelui de comerț din 1887 și a Codului comercial Carol al II-lea, prin dispozițiile art. 230 lit. c) și i) din Legea nr. 71/2011 pentru punerea în aplicare a Legii nr. 287/2009 privind Codul civil, noțiunea de „comerciant” nu mai este expres definită prin legislația în vigoare și nici nu poate fi dedusă prin interpretarea și aplicarea dispozițiilor civile în vigoare, așa cum au fost modificate prin art. 6 din Legea nr. 71/2011.

24. Prin Decizia nr. 243 din 6 aprilie 2017, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 527 din 6 iulie 2017, paragrafele 33 și 35, referitor la acest aspect, Curtea a reținut că Legea nr. 71/2011 pentru punerea în aplicare a Legii nr. 287/2009 privind Codul civil, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 409 din 10 iunie 2011, aduce clarificări terminologice. Astfel, potrivit art. 8 alin. (1) din Legea nr. 71/2011, „noțiunea de «profesionist» prevăzută la art. 3 din Codul civil include categoriile de comerciant, întreprinzător, operator economic, precum și orice alte persoane autorizate să desfășoare activități economice sau profesionale, astfel cum aceste noțiuni sunt prevăzute de lege, la data intrării în vigoare a Codului civil.” Aceasta înseamnă că legiuitorul a introdus un sistem subiectiv de reglementare a raporturilor comerciale. În plus, față de conținutul normativ al alin. (2) al art. 8 din Legea nr. 71/2011, legiuitorul — în completarea sistemului subiectiv de reglementare, prin raportarea normelor juridice la calitatea de profesionist comerciant, — a avut în vedere normele referitoare la activitățile de producție, prestări servicii și comerț, adică un sistem obiectiv de reglementare.

25. Prevederile art. 25 alin. (2) teza a doua și art. 25 alin. (3) din Legea nr. 176/2010 au mai format obiect al controlului de constituționalitate. Astfel, prin Decizia nr. 347 din 7 mai 2015, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 542 din

21 iulie 2015, Decizia nr. 167 din 17 martie 2015, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 418 din 12 iunie 2015, Decizia nr. 856 din 10 decembrie 2015, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 163 din 3 martie 2016, Decizia nr. 550 din 16 iulie 2015, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 623 din data de 17 august 2015, și Decizia nr. 114 din 3 martie 2016, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 369 din data de 13 mai 2016, Curtea a respins excepțiile de neconstituționalitate, reținând, în esență, că prevederile art. 25 alin. (2) din Legea nr. 176/2010 instituie sancțiunea decăderii din dreptul de a mai exercita o funcție sau o demnitate publică, ce face obiectul prevederilor Legii nr. 176/2010 pe o perioadă de 3 ani de la data eliberării, destituirii din funcția ori demnitatea publică respectivă sau a încetării de drept a mandatului. Această sancțiune se aplică persoanei eliberate sau destituite din funcție, ca urmare a săvârșirii abaterii disciplinare prevăzute de lege sau față de care s-a constatat existența conflictului de interese ori starea de incompatibilitate. Interdicția de 3 ani privește funcțiile sau demnitățile publice prevăzute de Legea nr. 176/2010, cu excepția celor electorale. Curtea a reținut că, în contextul normativ de stabilire a unor interdicții în ceea ce privește funcțiile și demnitățile publice, prevederile art. 25 alin. (2) teza a doua din Legea nr. 176/2010 instituie reguli specifice, referitoare la ocuparea funcțiilor eligibile. Astfel, interdicția de a mai ocupa aceeași funcție eligibilă, pe o perioadă de 3 ani de la încetarea mandatului, reprezintă o sancțiune cu natură juridică distinctă, Curtea statuând că reglementarea supusă controlului de constituționalitate se integrează scopului legii — asigurarea integrității și transparenței în exercitarea funcțiilor și demnităților publice și prevenirea corupției instituționale, fără a încălca normele constituționale privind dreptul de a fi ales.

26. Curtea a reținut, de asemenea, că prevederile de lege criticate dau expresie art. 16 alin. (3) din Constituție, potrivit căruia „Funcțiile și demnitățile publice, civile sau militare, pot fi ocupate, în condițiile legii [...]”.

27. Totodată, prin Decizia nr. 418 din 3 iulie 2014, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 563 din 30 iulie 2014, referitoare la excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 25 alin. (2) din Legea nr. 176/2010, prin raportare la dispozițiile art. 1 alin. (5) și art. 16 din Constituție, instanța de contencios constituțional a clarificat înțelesul sintagmei „aceeași funcție”, din cuprinsul art. 25 alin. (2) teza a doua din Legea nr. 176/2010, și a constatat că aceste prevederi de lege sunt constituționale, în măsura în care sintagma menționată se referă la toate funcțiile eligibile prevăzute de art. 1 din aceeași lege.

28. În ceea ce privește critica de neconstituționalitate a art. 25 alin. (3) din Legea nr. 176/2010, Curtea a reținut, prin Decizia nr. 562 din 12 iulie 2016, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 880 din 3 noiembrie 2016, paragraful 16, că prevederile de lege supuse controlului de constituționalitate stabilesc sancțiunile aplicabile în cazul constatării stării de incompatibilitate sau de conflict de interese. Astfel, fapta persoanei cu privire la care s-a constatat starea de incompatibilitate sau de conflict de interese, constituie temei pentru eliberarea din funcție ori, după caz, constituie abatere disciplinară și se sancționează potrivit reglementării aplicabile demnității, funcției sau activității respective. Norma legală criticată reprezintă, așadar, o normă de trimitere, stabilind că sancționarea incompatibilității ori conflictului de interese intervine potrivit reglementării aplicabile demnității, funcției sau activității respective, Curtea constatând că prevederile de lege criticate nu prezintă deficiențe de precizie sau claritate, de natură a determina declararea neconstituționalității lor.

29. În concluzie, Curtea reține, din analiza celor anterior menționate, că motivul pentru care a fost admisă excepția, prin

Decizia Curții Constituționale nr. 603 din 6 octombrie 2015, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 845 din 13 noiembrie 2015, respectiv neclaritatea sintagmei „raporturi comerciale”, nu subzistă în prezenta cauză, cu privire la noțiunea de „comerciant”, cuprinsă în textele de lege criticate.

30. În ceea ce privește critica de neconstituționalitate raportată la art. 16 din Constituție, referitor la principiul egalității, Curtea reține că dispozițiile de lege prin care se instituie incompatibilități nu sunt de natură a afecta acest principiu constituțional, având în vedere faptul că demnitățile și funcțiile publice se exercită în condițiile legii, iar acestea îi vizează în egală măsură pe toți cei aflați într-o atare situație, fără nicio deosebire. Totodată, prin Decizia nr. 739 din 16 decembrie 2014, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 124 din 18 februarie 2015, paragraful 30, Curtea a reținut că înlăturarea incompatibilității depinde de voința celui ales, care poate opta pentru una dintre cele două calități incompatibile.

31. Referitor la încălcarea prevederilor art. 41 din Constituție, prin texte de lege ce instituie incompatibilități, Curtea s-a pronunțat, de principiu, prin Decizia nr. 844 din 10 decembrie 2015, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 159 din 2 martie 2016, paragraful 21, statuând că „legiuitorul are, în principiu, dreptul de a limita dreptul la alegerea și/sau exercitarea unei profesii, însă această limitare trebuie să respecte principiul proporționalității, astfel cum a fost acesta conturat în jurisprudența Curții Constituționale”.

32. În mod similar celor reținute prin decizia anterioară, Curtea reține, cu acest prilej, că scopul urmărit de legiuitor, prin instituirea incompatibilității între calitatea de deputat și comerțiant persoană fizică autorizată, este acela de a asigura exercitarea funcției de demnitate publică, în condiții de integritate și transparență decizională. Prevederile legale criticate sunt adecvate scopului urmărit, deoarece excluderea de la practicarea unei activități comerciale constituie un mijloc apt să impună transparență și obiectivitate crescută, cu privire la exercitarea funcției de deputat. Cu privire la caracterul necesar al măsurii, Curtea observă că acesta este justificat, deoarece funcția de deputat presupune apartenența la autoritatea legiuitoare care adoptă actele normative aplicabile comercianților. Curtea constată, de asemenea, că există un raport rezonabil de proporționalitate între cerințele de interes general, referitoare la necesitatea exercitării funcției de demnitate

publică în condiții de integritate și transparență decizională, și protecția dreptului fundamental la muncă al autorului. Curtea reține că textul de lege criticat nu aduce atingere dreptului la muncă, ci doar limitează acest drept, cu privire la exercitarea anumitor profesii pe o perioadă determinată.

33. Referitor la susținerile autorului privind neconstituționalitatea textelor de lege criticate, în măsura în care sunt interpretate în sensul în care se aplică și comercianților care nu desfășoară sub nicio formă activități comerciale, fiind inactivi în sfera relațiilor profesionale de drept privat, Curtea observă că, potrivit jurisprudenței sale, stabilirea în concret a stării de incompatibilitate revine instanței judecătorești, care, cu prilejul soluționării acțiunii formulate împotriva raportului de evaluare, întocmit de Agenția Națională de Integritate, analizează particularitățile fiecărei spețe, în lumina dispozițiilor legale incidente în materie, astfel încât soluția pronunțată să corespundă scopului legii de asigurare a imparțialității și protejare a interesului social (a se vedea, în acest sens, Decizia nr. 167 din 17 martie 2015, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 418 din 12 iunie 2015, paragraful 27, Decizia nr. 114 din 3 martie 2016, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 369 din 13 mai 2016, paragraful 21, și Decizia nr. 774 din 15 decembrie 2016, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 187 din 16 martie 2017, paragraful 27).

34. În final, având în vedere că nu s-a constatat restrângerea exercițiului vreunui drept sau al vreunei libertăți fundamentale, Curtea constată că dispozițiile art. 53 privind restrângerea exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți nu sunt incidente în cauză. Tot astfel, având în vedere ipotezele normative diferite, nu sunt incidente în cauză art. 7 privind legalitatea incriminării, art. 15 referitor la derogarea în caz de stare de urgență și art. 18 privind limitarea folosirii restrângerilor drepturilor din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, precum și art. 3, referitor la dreptul la alegeri libere, din Protocolul adițional la Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, art. 4 referitor la instituirea de măsuri derogatorii de la obligațiile prevăzute din Pactul internațional cu privire la drepturile civile și politice și art. 52 privind întinderea și interpretarea drepturilor și principiilor din Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene.

35. Pentru considerentele expuse mai sus, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992, cu unanimitate de voturi,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate ridicată de Liviu Harbuz, în Dosarul nr. 5.849/2/2013 al Înaltei Curți de Casație și Justiție — Secția de contencios administrativ și fiscal, și constată că dispozițiile art. 82 alin. (1) lit. e) din Legea nr. 161/2003 privind unele măsuri pentru asigurarea transparenței în exercitarea demnităților publice, a funcțiilor publice și în mediul de afaceri, prevenirea și sancționarea corupției, ale art. 16 alin. (2) lit. e) din Legea nr. 96/2006 privind Statutul deputaților și al senatorilor și ale art. 25 alin. (2) teza a doua și alin. (3) din Legea nr. 176/2010 privind integritatea în exercitarea funcțiilor și demnităților publice, pentru modificarea și completarea Legii nr. 144/2007 privind înființarea, organizarea și funcționarea Agenției Naționale de Integritate, precum și pentru modificarea și completarea altor acte normative, sunt constituționale în raport cu criticile formulate.

Definitivă și general obligatorie.

Decizia se comunică Înaltei Curți de Casație și Justiție — Secția de contencios administrativ și fiscal și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Pronunțată în ședința din data de 21 iunie 2018.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE
prof. univ. dr. **VALER DORNEANU**

Magistrat-asistent,
Cristina Cătălina Turcu

HOTĂRĂRI ALE GUVERNULUI ROMÂNIEI

GUVERNUL ROMÂNIEI

HOTĂRĂRE

pentru modificarea și completarea Hotărârii Guvernului nr. 997/2016 privind organizarea și funcționarea Agenției Naționale pentru Arii Naturale Protejate și privind modificarea și completarea anexei nr. 12 la Hotărârea Guvernului nr. 1.705/2006 pentru aprobarea inventarului centralizat al bunurilor din domeniul public al statului

Ținând cont de prevederile Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 75/2018 pentru modificarea și completarea unor acte normative în domeniul protecției mediului și al regimului străinilor, în temeiul art. 108 din Constituția României, republicată, și al art. III din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 13/2018 pentru modificarea unor acte normative din domeniul protecției mediului, aprobată cu modificări prin Legea nr. 162/2018,

Guvernul României adoptă prezenta hotărâre.

Art. I. — Hotărârea Guvernului nr. 997/2016 privind organizarea și funcționarea Agenției Naționale pentru Arii Naturale Protejate și privind modificarea și completarea anexei nr. 12 la Hotărârea Guvernului nr. 1.705/2006 pentru aprobarea inventarului centralizat al bunurilor din domeniul public al statului, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1.070 din 30 decembrie 2016, se modifică și se completează după cum urmează:

1. La articolul 2, alineatele (1) și (2) se modifică și vor avea următorul cuprins:

„Art. 2. — (1) Sediul ANANP este în municipiul București, piața Walter Mărăcineanu nr. 1—3, sectorul 1.

(2) Sigla, însemnele proprii și modelul uniformelor ANANP se aprobă prin ordin al conducătorului autorității publice centrale pentru protecția mediului, la propunerea președintelui ANANP.”

2. La articolul 3, după alineatul (2) se introduce un nou alineat, alineatul (2¹), cu următorul cuprins:

„(2¹) Prin decizie a președintelui ANANP pot fi delegate atribuții și persoanelor cu funcții de conducere, cu respectarea prevederilor legale.”

3. La articolul 4, alineatele (2)—(4) se modifică și vor avea următorul cuprins:

„(2) ANANP funcționează cu un număr maxim de 490 de posturi, inclusiv demnitarii și posturile aferente cabinetului președintelui.

(3) În cadrul ANANP se înființează structuri teritoriale, fără personalitate juridică, organizate la nivel de servicii, în fiecare județ, cu rol de administrare a ariilor naturale protejate.

(4) Structura organizatorică detaliată, regulamentul de organizare și funcționare, statele de funcții și numărul de posturi ale ANANP se aprobă prin ordin al ministrului mediului, în limita

numărului maxim de posturi, conform prevederilor legale în vigoare, la propunerea președintelui ANANP.”

4. La articolul 6, alineatul (2) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(2) Colegiul Științific Național pentru Ariile Naturale Protejate se organizează potrivit Regulamentului de organizare și funcționare aprobat prin ordin al ministrului mediului.”

5. La articolul 7, literele c), d) și f) se modifică și vor avea următorul cuprins:

„c) încheie contracte de administrare cu structurile de administrare ale ariilor naturale protejate, special constituite, în conformitate cu prevederile legii;

d) evaluează eficacitatea și eficiența modului de administrare a ariilor naturale protejate pe baza criteriilor de performanță stabilite potrivit prevederilor art. 2 lit. d) din Legea nr. 95/2016, cu modificările ulterioare;

f) elaborează ghiduri de bună practică și proceduri în domeniul de competență pentru administratori;”

6. La articolul 7, după litera i) se introduce o nouă literă, litera j), cu următorul cuprins:

„j) realizează parteneriate cu instituții publice sau private, precum și cu organizații neguvernamentale, cu scopul îndeplinirii atribuțiilor sale.”

7. Anexele nr. 1 și 2 se modifică și se înlocuiesc cu anexele nr. 1 și 2 la prezenta hotărâre.

Art. II. — Încadrarea personalului Agenției Naționale pentru Arii Naturale Protejate în numărul maxim de posturi aprobat se face în termen de minimum 30 de zile de la data intrării în vigoare a prezentei hotărâri, în conformitate cu prevederile Legii nr. 188/1999 privind Statutul funcționarilor publici, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

PRIM-MINISTRU
VASILICA-VIORICA DÂNCILĂ

Contrasemnează:

p. Viceprim-ministru, ministrul mediului,
Eugen Constantin Uricec,
secretar de stat

Ministrul muncii și justiției sociale,
Lia-Olguța Vasilescu

Ministrul culturii și identității naționale,
George Vladimir Ivașcu

p. Ministrul agriculturii și dezvoltării rurale,
Dumitru Daniel Botănoiu,
secretar de stat

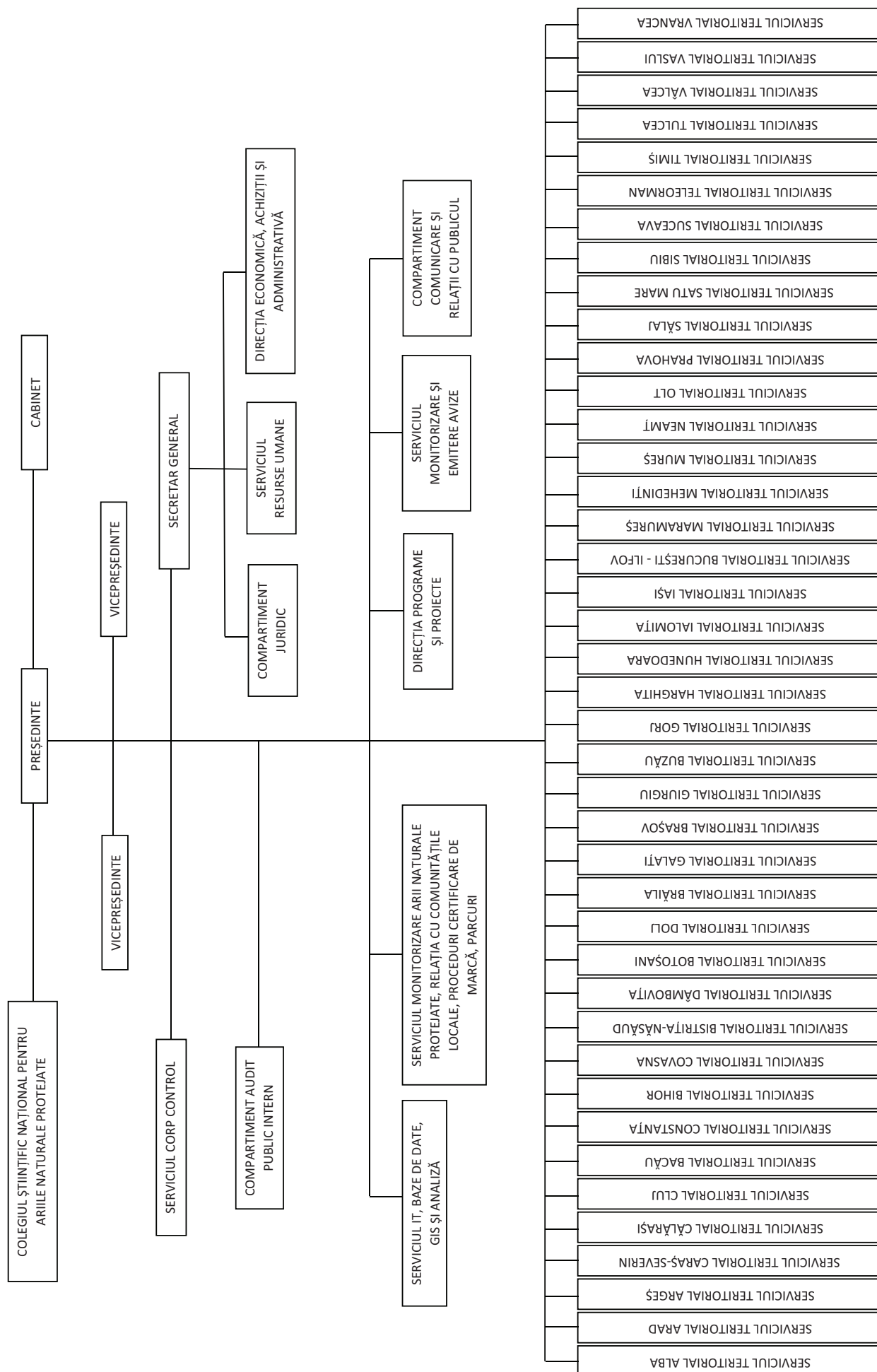
Ministrul finanțelor publice,
Eugen Orlando Teodorovici

ANEXA Nr. 1*)

(Anexa nr. 1 la Hotărârea Guvernului nr. 997/2016)

Număr maxim de posturi: 490

(inclusiv demnitari și posturile aferente cabinetului președintelui)

*) Anexa nr. 1 este reprodusă în facsimil.

Mijloacele de transport și consumul de carburanți

Nr. crt.	Agencia Națională pentru Arii Naturale Protejate	Tipul mijlocului de transport	Numărul maxim (bucăți)
1	Parc auto conducere	autoturism	4
2	Parc auto comun	autoturism	3
3	Parc auto transport în teren pentru structurile teritoriale	autoturism	82

Numărul de autoturisme de la parcul comun poate fi stabilit în funcție de numărul posturilor la nivelul ANANP și în conformitate cu prevederile Ordonanței Guvernului nr. 80/2001 privind stabilirea unor normative de cheltuieli pentru autoritățile administrației publice și instituțiile publice, aprobată cu modificări prin Legea nr. 247/2002, cu modificările și completările ulterioare.

NOTE:

I. Autoturismele din parcul auto al ANANP pot fi conduse și de demnitari sau alte categorii de salariați în exercitarea atribuțiilor de serviciu. Alte categorii de salariați vor conduce autoturismele ANANP cu aprobarea ordonatorului de credite.

II. Cotele privind consumul lunar de carburanți vor fi aprobate de către ordonatorul de credite.

GUVERNUL ROMÂNIEI

HOTĂRÂRE

privind stabilirea modului de acordare a sprijinului financiar din partea Uniunii Europene pentru producătorii din sectorul vitivinicol în perioada 2019—2023

Având în vedere prevederile Regulamentului (UE) nr. 1.306/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 17 decembrie 2013 privind finanțarea, gestionarea și monitorizarea politicii agricole comune și de abrogare a Regulamentelor (CEE) nr. 352/78, (CE) nr. 165/94, (CE) nr. 2.799/98, (CE) nr. 814/2000, (CE) nr. 1.290/2005 și (CE) nr. 485/2008 ale Consiliului, ale Regulamentului (UE) nr. 1.308/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 17 decembrie 2013 de instituire a unei organizări comune a piețelor produselor agricole și de abrogare a Regulamentelor (CEE) nr. 922/72, (CEE) nr. 234/79, (CE) nr. 1.037/2001 și (CE) nr. 1.234/2007 ale Consiliului, ale Regulamentului delegat (UE) 2.016/1.149 al Comisiei din 15 aprilie 2016 de completare a Regulamentului (UE) nr. 1.308/2013 al Parlamentului European și al Consiliului în ceea ce privește programele naționale de sprijin în sectorul vitivinicol și de modificare a Regulamentului (CE) nr. 555/2008 al Comisiei, ale Regulamentului de punere în aplicare (UE) 2016/1.150 al Comisiei din 15 aprilie 2016 de stabilire a normelor de aplicare a Regulamentului (UE) nr. 1.308/2013 al Parlamentului European și al Consiliului în ceea ce privește programele naționale de sprijin în sectorul vitivinicol, ale Regulamentului de punere în aplicare (UE) 2017/256 al Comisiei din 14 februarie 2017 de modificare a Regulamentului de punere în aplicare (UE) 1.150/2016 de stabilire a normelor de aplicare a Regulamentului (UE) nr. 1.308/2013 al Parlamentului European și al Consiliului în ceea ce privește programele naționale de sprijin în sectorul vitivinicol, precum și prevederile Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 49/2015 privind gestionarea financiară a fondurilor europene nerambursabile aferente politicii agricole comune, politicii comune de pescuit și politicii maritime integrate la nivelul Uniunii Europene, precum și a fondurilor alocate de la bugetul de stat pentru perioada de programare 2014—2020 și pentru modificarea și completarea unor acte normative din domeniul garantării, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 56/2016, cu modificările și completările ulterioare,

în temeiul art. 108 din Constituția României, republicată,

Guvernul României adoptă prezenta hotărâre.

Art. 1. — Se aprobă măsurile de sprijin financiar potrivit prevederilor părții II: „Piața internă”, titlului I: „Intervenția pe piață”, capitolului II „Scheme de ajutor”, secțiunii 4 „Programe de sprijin în sectorul vitivinicol”, subsecțiunii 2 „Măsuri de sprijin specifice” din Regulamentul (UE) nr. 1.308/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 17 decembrie 2013 de instituire a unei organizări comune a piețelor produselor agricole și de abrogare a Regulamentelor (CEE) nr. 922/72,

(CEE) nr. 234/79, (CE) nr. 1.037/2001 și (CE) nr. 1.234/2007 ale Consiliului.

Art. 2. — Măsurile pentru care se acordă sprijin financiar din partea Uniunii Europene producătorilor din sectorul vitivinicol în perioada 2019—2023 sunt:

- restructurarea și reconversia plantațiilor viticole;
- promovarea vinurilor, prin submăsura de informare pe teritoriul statelor membre ale Uniunii Europene cu privire la

consumul responsabil de vin și la schema de denumiri de origine controlată și indicații geografice, precum și submăsura de promovare în țări terțe, în vederea îmbunătățirii competitivității vinurilor cu denumire de origine controlată, indicație geografică sau a vinurilor pentru care se indică soiul viței-de-vie;

- c) asigurarea recoltei;
- d) investiții;
- e) distilarea subproduselor.

Art. 3. — (1) Beneficiarii sprijinului financiar sunt producătorii din sectorul vitivinicol, persoane fizice sau juridice care își desfășoară activitatea în sectorul vitivinicol, precum și forme asociative ale acestora.

(2) Pentru măsura prevăzută la art. 2 lit. b), beneficiarii sunt producătorii din sectorul vitivinicol — persoane juridice, forme asociative profesionale ale producătorilor din sectorul vitivinicol și/sau organizații interprofesionale din sectorul vitivinicol și/sau organisme de drept public, după caz, cu respectarea prevederilor legale în vigoare.

(3) Organismul de drept public poate fi beneficiar al sprijinului financiar cu respectarea prevederilor art. 3 din Regulamentul delegat (UE) 2016/1.149 al Comisiei din 15 aprilie 2016 de completare a Regulamentului (UE) nr. 1.308/2013 al Parlamentului European și al Consiliului în ceea ce privește programele naționale de sprijin în sectorul vitivinicol și de modificare a Regulamentului (CE) nr. 555/2008 al Comisiei.

Art. 4. — Sprijinul aferent măsurilor prevăzute la art. 2 se asigură din prevederile bugetare aprobate Ministerului Agriculturii și Dezvoltării Rurale la capitolul 83.01 „Agricultură, silvicultură, piscicultură și vânătoare”, titlul 58 „Proiecte cu finanțare din fonduri externe nerambursabile aferente cadrului financiar 2014—2020”, articolul 58.13 „Fondul european de garantare agricolă (F.E.G.A.)”.

Art. 5. — Cuantumul anual al sprijinului financiar din partea Uniunii Europene pentru măsurile prevăzute la art. 2 este de 47,7 milioane euro, în conformitate cu prevederile anexei VI „Limite bugetare pentru programele de sprijin menționate la articolul 44 alineatul (1)” la Regulamentul (UE) nr. 1.308/2013 al Parlamentului European și al Consiliului.

Art. 6. — Pentru măsurile prevăzute la art. 2 lit. a), b), c), d) și e) sprijinul financiar din F.E.G.A. aferent programelor depuse în baza Hotărârii Guvernului nr. 578/2014 privind stabilirea

modului de acordare a sprijinului financiar din partea Uniunii Europene pentru producătorii din sectorul vitivinicol în perioada 2014—2018, cu completările ulterioare, precum și programelor aflate în derulare și aprobate potrivit prevederilor Regulamentului (UE) nr. 1.308/2013 al Parlamentului European și al Consiliului se plătește din cuantumul anual al sprijinului financiar din partea Uniunii Europene.

Art. 7. — Normele metodologice de acordare a sprijinului financiar, tipul de beneficiari specifici fiecărei măsuri eligibile, cheltuielile eligibile pentru fiecare măsură, modalitățile de verificare și control, precum și modelul de contract privind punerea în aplicare a programelor de promovare se stabilesc prin ordin al ministrului agriculturii și dezvoltării rurale.

Art. 8. — Agenția de Plăți și Intervenție pentru Agricultură este responsabilă pentru gestionarea plăților și recuperarea debitelor, potrivit prevederilor art. 58 din Regulamentul (UE) nr. 1.306/2013 al Parlamentului European și al Consiliului privind finanțarea, gestionarea și monitorizarea politicii agricole comune și de abrogare a Regulamentelor (CEE) nr. 352/78, (CE) nr. 165/94, (CE) nr. 2.799/98, (CE) nr. 814/2000, (CE) nr. 1.290/2005 și (CE) nr. 485/2008 ale Consiliului, prevederilor Regulamentului 2016/1.149 de completare a Regulamentului (UE) nr. 1.308/2013 al Parlamentului European și al Consiliului în ceea ce privește programele naționale de sprijin în sectorul vitivinicol și de modificare a Regulamentului (CE) nr. 555/2008 al Comisiei, precum și prevederilor Regulamentului 2016/1.150 de stabilire a normelor de aplicare a Regulamentului (UE) nr. 1.308/2013 al Parlamentului European și al Consiliului în ceea ce privește programele naționale de sprijin în sectorul vitivinicol.

Art. 9. — (1) La data intrării în vigoare a prezentei hotărâri, art. 1—3 și art. 5—9 din Hotărârea Guvernului nr. 578/2014 privind stabilirea modului de acordare a sprijinului financiar din partea Uniunii Europene pentru producătorii din sectorul vitivinicol în perioada 2014—2018, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 537 din 18 iulie 2014, cu completările ulterioare, se abrogă.

(2) Măsurile adoptate în baza prevederilor art. 4 din Hotărârea Guvernului nr. 578/2014, cu completările ulterioare, rămân valabile până la finalizarea acestora.

PRIM-MINISTRU
VASILICA-VIORICA DĂNCILĂ

Contrasemnează:

p. Ministrul agriculturii și dezvoltării rurale,
Dumitru Daniel Botănoiu,
secretar de stat
Ministrul finanțelor publice,
Eugen Orlando Teodorovici
Ministrul afacerilor externe,
Teodor-Viorel Meleşcanu
Ministrul delegat pentru afaceri europene,
Victor Negrescu

ACTE ALE CASEI NAȚIONALE DE ASIGURĂRI DE SĂNĂTATE

CASA NAȚIONALĂ DE ASIGURĂRI DE SĂNĂTATE

ORDIN**privind modificarea Normelor tehnice de realizare a programelor naționale de sănătate curative pentru anii 2017 și 2018, aprobate prin Ordinul președintelui Casei Naționale de Asigurări de Sănătate nr. 245/2017**

Văzând Referatul de aprobare nr. D.G. 4.832 din 8.11.2018 al directorului general al Casei Naționale de Asigurări de Sănătate, având în vedere art. 51 alin. (1) lit. b) din Legea nr. 95/2006 privind reforma în domeniul sănătății, republicată, cu modificările și completările ulterioare, precum și Hotărârea Guvernului nr. 155/2017 privind aprobarea programelor naționale de sănătate pentru anii 2017 și 2018, cu modificările ulterioare,

în temeiul art. 291 alin. (2) din Legea nr. 95/2006, republicată, cu modificările și completările ulterioare, și al art. 17 alin. (5) din Statutul Casei Naționale de Asigurări de Sănătate, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 972/2006, cu modificările și completările ulterioare,

președintele Casei Naționale de Asigurări de Sănătate emite următorul ordin:

Art. I. — La capitolul VIII din Normele tehnice de realizare a programelor naționale de sănătate curative pentru anii 2017 și 2018, aprobate prin Ordinul președintelui Casei Naționale de Asigurări de Sănătate nr. 245/2017, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 224 și 224 bis din 31 martie

2017, cu modificările și completările ulterioare, tabelul „Creditele bugetare și de angajament aferente programelor naționale de sănătate curative pentru anul 2018” se modifică și va avea următorul cuprins:

„Creditele bugetare și de angajament aferente programelor naționale de sănătate curative pentru anul 2018”

— mii lei —

Denumire program de sănătate	Credite de angajament an 2018	Credite bugetare an 2018
Programul național de oncologie, din care:	1.640.246,00	1.544.871,00
Subprogramul de tratament medicamentos al bolnavilor cu afecțiuni oncologice (adulti și copii)**	1.432.188,00	1.348.171,00
Subprogramul de monitorizare a evoluției bolii la pacienții cu afecțiuni oncologice prin PET—CT	29.192,00	26.808,00
Subprogramul de reconstrucție mamară după afecțiuni oncologice prin endoprotezare	412,00	227,00
Subprogramul de diagnostic și de monitorizare a bolii reziduale a bolnavilor cu leucemie acută prin imunofenotipare, examen citogenetic și/sau FISH și examen de biologie moleculară la copii și adulți	2.882,00	2.338,00
Subprogramul de radioterapie a bolnavilor cu afecțiuni oncologice realizată în regim de spitalizare de zi (adulti și copii)	175.476,00	167.313,00
Subprogramul de diagnostic genetic al tumorilor solide maligne (sarcom Ewing și neuroblastom) la copii și adulți	96,00	14,00
Programul național de diabet zaharat	1.107.771,17	1.041.799,00
Programul național de transplant de organe, țesuturi și celule de origine umană	45.325,00	46.683,00
Programul național de tratament pentru boli rare**	251.358,00	176.782,00
Programul național de tratament al bolilor neurologice	148.290,00	125.242,00
Programul național de tratament al hemofiliei și talasemiei	163.897,00	148.779,00
Programul național de tratament al surdității prin proteze auditive implantabile (implant cohlear și proteze auditive)	19.084,64	15.836,00
Programul național de boli endocrine	2.198,00	1.896,00
Programul național de ortopedie	76.631,00	72.203,00
Programul național de terapie intensivă a insuficienței hepatice	510,00	355,00
Programul național de boli cardiovasculare	127.508,00	132.493,00
Programul național de sănătate mintală	1.825,00	1.551,00
Programul național de diagnostic și tratament cu ajutorul aparaturii de înaltă performanță, din care:	22.492,19	13.402,00
Subprogramul de radiologie intervențională	16.485,00	11.912,00

Denumire program de sănătate	Credite de angajament an 2018	Credite bugetare an 2018
Subprogramul de diagnostic și tratament al epilepsiei rezistente la tratamentul medicamentos	4.771,87	338,00
Subprogramul de tratament al hidrocefaliei congenitale sau dobândite la copil	388,00	243,00
Subprogramul de tratament al durerii neuropate prin implant de neurostimulator medular	847,32	909,00
Programul național de suplere a funcției renale la bolnavii cu insuficiență renală cronică	948.091,00	912.838,00
Total	4.555.227,00	4.234.730,00
Cost-volum	757.282,00	611.676,00
Total general	5.312.509,00	4.846.406,00

* Sumele includ valoarea creditelor de angajament și bugetare aferente trimestrului I 2018.

** Sumele nu includ valoarea creditelor de angajament și bugetare aferente contractelor cost-volum. Valoarea acestora este prevăzută distinct.”

Art. II. — Direcțiile de specialitate din Casa Națională de Asigurări de Sănătate, casele de asigurări de sănătate și unitățile de specialitate prin care se derulează programe naționale de sănătate curative vor duce la îndeplinire prevederile prezentului ordin.

Art. III. — Prezentul ordin se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

p. Președintele Casei Naționale de Asigurări de Sănătate,
Răzvan Teohari Vulcănescu

București, 8 noiembrie 2018.

Nr. 1.470.

ACTE ALE BĂNCII NAȚIONALE A ROMÂNIEI

BANCA NAȚIONALĂ A ROMÂNIEI

REGULAMENT

pentru modificarea și completarea Regulamentului Băncii Naționale a României nr. 17/2012 privind unele condiții de creditare

Având în vedere prevederile art. 4 alin. (1), art. 45 alin. (1), art. 61 și art. 173⁴ lit. b) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 99/2006 privind instituțiile de credit și adecvarea capitalului, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 227/2007, cu modificările și completările ulterioare, ale art. 1 alin. (1) și ale art. 43 și 44 din Legea nr. 93/2009 privind instituțiile financiare nebancale, cu modificările și completările ulterioare, ale art. 62 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 113/2009 privind serviciile de plată, aprobată cu modificări prin Legea nr. 197/2010, cu modificările și completările ulterioare, și ale art. 61 alin. (1) din Legea nr. 127/2011 privind activitatea de emitere de monedă electronică, cu modificările ulterioare, Recomandările Comitetului European pentru Risc Sistemic (CERS) privind creditarea în valută (CERS/2011/1), recomandările rezultate ca urmare a Programului de evaluare a sectorului financiar din România realizat în perioada 2017—2018 de către Fondul Monetar Internațional și Banca Mondială, precum și Recomandarea Comitetului National pentru Supravegherea Macroprudențială nr. R/4/2018 privind implementarea instrumentelor macroprudențiale pentru îndeplinirea obiectivelor intermediare cuprinse în Cadrul de ansamblu privind strategia politicii macroprudențiale a Comitetului National pentru Supravegherea Macroprudențială,

în temeiul dispozițiilor art. 420 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 99/2006, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 227/2007, cu modificările și completările ulterioare, ale Legii nr. 93/2009, cu modificările și completările ulterioare, ale art. 186 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 113/2009, aprobată cu modificări prin Legea nr. 197/2010, cu modificările și completările ulterioare, ale Legii nr. 127/2011, cu modificările ulterioare, și ale art. 48 din Legea nr. 312/2004 privind Statutul Băncii Naționale a României,

Banca Națională a României emite prezentul regulament.

Art. I. — Regulamentul Băncii Naționale a României nr. 17/2012 privind unele condiții de creditare, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 855 din 18 decembrie 2012, cu modificările și completările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:

1. **La articolul 1, alineatul (1) se modifică și va avea următorul cuprins:**

„Art. 1. — (1) Prezentul regulament stabilește, pentru scopul menținerii stabilității financiare, unele condiții de acordare și derulare a creditelor pe teritoriul României destinate persoanelor

fizice și entităților nefinanciare și se aplică următoarelor categorii de entități, denumite în continuare *împrumutători*:

a) instituțiilor de credit persoane juridice române și sucursalelor instituțiilor de credit, persoane juridice străine;

b) instituțiilor financiare nebancale persoane juridice române și sucursalelor instituțiilor financiare străine, înscrise în Registrul general;

c) instituțiilor de plată persoane juridice române; precum și

d) instituțiilor emitente de monedă electronică persoane juridice române.”

2. La articolul 1, alineatul (2) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(2) Dispozițiile art. 6 alin. (2) nu se aplică următoarelor categorii de împrumutători:

a) instituțiilor financiare nebankare persoane juridice române și sucursalelor instituțiilor financiare străine, înscrise numai în Registrul general;

b) instituțiilor de plată persoane juridice române și instituțiilor emitente de monedă electronică persoane juridice române.”

3. La articolul 3, după litera e) se introduce o nouă literă, litera f), cu următorul cuprins:

„f) grad total de îndatorare — indicator ce reflectă îndatorarea totală a unui debitor, determinat potrivit art. 13.”

4. La articolul 6, alineatul (2) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(2) În scopul dovedirii conformării cu cerințele aplicabile impuse de prezentul regulament, împrumutătorii transmit Băncii Naționale a României — Direcția supraveghere reglementările proprii, în limba română, atât în format electronic, cât și pe suport hârtie, însoțite de hotărârea organului statutar competent care le-a aprobat și de o fundamentare a acestora.”

5. Articolul 8 se modifică și va avea următorul cuprins:

„Art. 8. — Împrumutătorii realizează informarea prevăzută la art. 7 alin. (1) și, după caz, la alin. (2) particularizat pentru fiecare solicitare de credit, astfel încât să fie posibilă compararea nivelului obligației de plată periodice aferente finanțării solicitate determinat cu luarea în considerare a cursului de schimb valutar și a ratei dobânzii de la data realizării informării cu nivelul obligației de plată periodice estimat potrivit art. 7 alin. (1), respectiv alin. (2).”

6. La articolul 12 alineatul (1), litera d) se modifică și va avea următorul cuprins:

„d) categoriile de venituri considerate eligibile de către împrumutător, diferențiate pe categorii de clientelă, precum și coeficienții de ajustare aferenți în funcție de gradul de certitudine și de caracterul de permanență ale acestora; coeficienții de ajustare nu se aplică veniturilor de natură salarială aferente contractelor pe durată nedeterminată;”

7. La articolul 12 alineatul (1), litera e) se abrogă.

8. La articolul 12 alineatul (1), litera f) se modifică și va avea următorul cuprins:

„f) nivelurile maxime admise pentru gradul total de îndatorare, inclusiv fundamentarea acestora, diferențiate pe categoriile de clientelă, pe destinația creditului (de exemplu, credit de consum, credit pentru investiții imobiliare), pe tipul creditului (defalcat în funcție de moneda de exprimare sau, după caz, de indexare, de tipul dobânzii, respectiv fixă ori variabilă, de termenul de acordare a creditului și de comportamentul clientului în legătură cu onorarea serviciului datoriei determinat de calitatea garanției);”

9. La articolul 12 alineatul (1), litera g) se modifică și va avea următorul cuprins:

„g) metodologia de reconsiderare periodică a coeficienților de ajustare a veniturilor eligibile și nivelurilor maxime admise pentru gradul total de îndatorare, în vederea asigurării acurateții acestora pe o bază continuă.”

10. La articolul 12, alineatele (2) și (3) se abrogă.

11. Articolul 13 se modifică și va avea următorul cuprins:

„Art. 13. — (1) Gradul total de îndatorare se determină ca pondere a obligațiilor lunare totale de plată decurgând din credite sau alte finanțări rambursabile în veniturile nete lunare luate în considerare, respectiv veniturile din care s-au dedus obligațiile fiscale.

(2) Pentru determinarea gradului total de îndatorare potrivit dispozițiilor alin. (1), în cazul obligațiilor de plată decurgând dintr-o facilități de creditare de tip revolving, suma luată în considerare de împrumutător nu poate fi mai mică de 3% din plafonul facilității de creditare acordate și se stabilește de împrumutător în reglementările proprii.

(3) Gradul total de îndatorare, calculat potrivit prezentului articol, nu este influențat de impactul menționat la art. 7.”

12. Articolul 19 se modifică și va avea următorul cuprins:

„Art. 19. — (1) La acordarea unui credit, nivelul maxim al gradului total de îndatorare stabilit potrivit art. 12 alin. (1) lit. f) nu poate depăși 40%.

(2) În cazul persoanelor care nu dețin și nu au deținut în proprietate niciun imobil cu destinație locativă, prin excepție de la prevederile alin. (1), la acordarea primului credit pentru investiții imobiliare contractat în scopul achiziționării unui imobil ce urmează să fie locuit de debitor, nivelul maxim al gradului total de îndatorare nu poate depăși 45%.

(3) Fără a aduce atingere dispozițiilor alin. (1), la acordarea unui credit în valută sau indexat la cursul unei valute unei persoane neacoperite în mod natural la riscul valutar, împrumutătorii se asigură că ponderea obligațiilor lunare de plată decurgând din credite sau alte finanțări rambursabile în valută sau indexate la cursul unei valute în veniturile nete lunare luate în considerare, respectiv veniturile din care s-au dedus obligațiile fiscale, nu depășește 20%, cu excepția acordării primului credit pentru investiții imobiliare, contractat în scopul achiziționării unui imobil ce urmează să fie locuit de debitor unei persoane care nu deține și nu a deținut în proprietate niciun imobil cu destinație locativă, când ponderea la care se face referire în prezentul alineat nu poate depăși 25%.”

13. Articolul 20 se modifică și va avea următorul cuprins:

„Art. 20. — (1) Prin excepție de la prevederile art. 19, împrumutătorii pot depăși nivelul maxim al gradului total de îndatorare în cazul:

a) creditelor de consum nou-acordate în fiecare trimestru, în limita a maximum 15% din volumul creditelor de consum acordate de împrumutător în trimestrul anterior;

b) creditelor pentru investiții imobiliare nou-acordate în fiecare trimestru, în limita a maximum 15% din volumul creditelor pentru investiții imobiliare acordate de împrumutător în trimestrul anterior.

(2) Excepția prevăzută la alin. (1) nu se aplică în cazul creditelor a căror valoare depășește echivalentul în lei al sumei de 250.000 euro.

(3) Împrumutătorii pot utiliza excepția prevăzută la alin. (1) numai în relație cu categoria de debitori pentru care pot face dovada, pe baza datelor istorice din portofoliul de creditare propriu, că nivelul suficient al veniturilor de care aceștia dispun asigură premisele pentru administrarea adecvată a riscului de nerambursare la nivelul portofoliului de credite de consum, respectiv al celui de credite pentru investiții imobiliare; în sensul prezentului alineat, un nivel suficient al veniturilor nu poate fi mai mic decât salariul mediu net pe economie.

(4) Împrumutătorii păstrează o evidență corespunzătoare pentru a putea dovedi îndeplinirea cerințelor prevăzute în prezentul articol.

(5) Împrumutătorii raportează trimestrial Băncii Naționale a României — Direcția supraveghere volumul creditelor nou-acordate potrivit prezentului articol prin intermediul formularului prevăzut în anexa la prezentul regulament, semnat de conducătorii instituției. Formularul de raportare se transmite Băncii Naționale a României în termen de 25 de zile de la încheierea trimestrului pentru care se întocmește raportarea.

(6) Dacă, din informațiile de care dispune, rezultă că utilizarea excepției prevăzute la alin. (1) aduce atingere unei administrări adecvate a riscului de nerambursare, Banca Națională a României — Direcția supraveghere poate impune împrumutătorului în cauză încetarea utilizării excepției.”

14. La articolul 22, alineatul (2) se abrogă.

15. După articolul 28 se introduce un nou articol, articolul 29, cu următorul cuprins:

„Art. 29. — Anexa — Formular de raportare a creditelor nou-acordate prevăzute la art. 20 din regulament face parte integrantă din prezentul regulament.”

16. După mențiunea privind transpunerea normelor raportare a creditelor nou-acordate prevăzute la art. 20 din Uniunii Europene se introduce anexa — Formular de regulament, cu următorul cuprins:

„ANEXĂ

Denumirea instituției:

Data raportării:

FORMULAR
de raportare a creditelor nou-acordate prevăzute la art. 20 din regulament

— lei —

Denumire indicatori	Nr. rd.	Trimestrul n-1*	Trimestrul n*
Volumul total al creditelor de consum acordate**	1		
Volumul creditelor de consum nou-acordate potrivit art. 20 alin. (1) lit. a) din regulament**	2		
Volumul total al creditelor pentru investiții imobiliare acordate***	3		
Volumul creditelor pentru investiții imobiliare nou-acordate potrivit art. 20 alin. (1) lit. b) din regulament***	4		

* n — reprezintă trimestrul pentru care se întocmește raportarea.

** Se vor avea în vedere toate creditele acordate în trimestrul pentru care se întocmește raportarea și, respectiv, în trimestrul anterior, ce se încadrează în categoria creditelor de consum, inclusiv cele care au fost rambursate și nu se mai regăsesc în sold la finele perioadei pentru care se întocmește raportarea.

*** Se vor avea în vedere toate creditele acordate în trimestrul pentru care se întocmește raportarea și, respectiv, în trimestrul anterior, ce se încadrează în categoria creditelor pentru investiții imobiliare, inclusiv cele care au fost rambursate și nu se mai regăsesc în sold la finele perioadei pentru care se întocmește raportarea.

Conducătorul entității,

.....
(numele, prenumele și semnătura)

Conducătorul compartimentului financiar-contabil,

.....
(numele, prenumele și semnătura)

Întocmit

.....
(numele, prenumele și telefonul)"

Art. II. — (1) Împrumutătorii se conformează dispozițiilor prezentului regulament începând cu data de 1 ianuarie 2019.

(2) Împrumutătorii prevăzuți la art. 1 alin. (1) din Regulamentul Băncii Naționale a României nr. 17/2012, cu modificările și completările ulterioare, inclusiv cu cele aduse prin prezentul regulament, cu excepția celor prevăzuți la alin. (2) al aceluiași articol, transmit până la data prevăzută la alin. (1) Băncii Naționale a României — Direcția supraveghere modificările reglementărilor proprii realizate în scopul conformării prevederilor prezentului regulament.

(3) Împrumutătorii soluționează solicitările de creditare formulate până la data prevăzută la alin. (1) conform normelor proprii aplicabile la data intrării în vigoare a prezentului regulament.

Art. III. — Nivelul maxim al gradului total de îndatorare prevăzut la art. 19 din Regulamentul Băncii Naționale a României nr. 17/2012, cu modificările și completările ulterioare, inclusiv cu cele aduse prin prezentul regulament, nu se aplică creditelor acordate exclusiv în scopul rambursării datoriiilor aferente creditelor contractate anterior intrării în vigoare a prezentului regulament.

Președintele Consiliului de administrație al Băncii Naționale a României,
Mugur Constantin Isărescu

București, 31 octombrie 2018.

Nr. 6.

EDITOR: PARLAMENTUL ROMÂNIEI — CAMERA DEPUTAȚILOR

„Monitorul Oficial” R.A., Str. Parcului nr. 65, sectorul 1, București; C.I.F. RO427282,
IBAN: RO55RNCB0082006711100001 Banca Comercială Română — S.A. — Sucursala „Unirea” București
și IBAN: RO12TREZ70050699XXX000531 Direcția de Trezorerie și Contabilitate Publică a Municipiului București
(alocat numai persoanelor juridice bugetare)

Tel. 021.318.51.29/150, fax 021.318.51.15, e-mail: marketing@ramo.ro, internet: www.monitoruloficial.ro

Adresa pentru publicitate: Centrul pentru relații cu publicul, București, șos. Panduri nr. 1,
bloc P33, parter, sectorul 5, tel. 021.401.00.73, fax 021.401.00.71 și 021.401.00.72

Tiparul: „Monitorul Oficial” R.A.

5 948493 098157